โครงการวิจัย

การรับรู้และความเข้าใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของประเทศเพื่อนบ้านที่มีต่อไทย

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเนตร ชุตินธรานนท์ และคณะ

สิงหาคม 2554

สัญญาเลขที่ RDG53H0002

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ "การรับรู้และความเข้าใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)ของประเทศเพื่อนบ้านที่มีต่อไทย"

คณะผู้วิจัย	สังกัด
1. รศ.ดร.สุเนตร ชุตินธรานนท์	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.ธีระ นุชเปี่ยม	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผศ.ดร.มนธิรา ราโท	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร.ใกล้รุ่ง อามระดิษ	คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ.วิรัช นิยมธรรม	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. นายอุกฤษฏ์ ปัทมานันท์	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. นางสาวพรพิมล ตรีโชติ	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นายอดิศร เสมแย้ม	สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ : การรับรู้และความเข้าใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของประเทศเพื่อนบ้านที่มีต่อไทย

คำสำคัญ : ประเทศเพื่อนบ้าน, การรับรู้, ความเข้าใจ, กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, ไทย, คนไทย, ประเทศไทย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ถึงการรับรู้และความเข้าใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศสหภาพพม่า สปป.ลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชาที่มีต่อไทย ซึ่งในที่นี้จะทำการศึกษากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพียง 3 กลุ่ม ได้แก่ สื่อ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน เป็นการวิจัยที่ใช้ทั้งเชิงคุณภาพ (qualitative research method) ร่วมกับการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถาม โดยครอบคลุมถึงการสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์กลุ่ม (group interview) การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร (content analysis) การแจกแบบสอบถาม และการสังเกตการณ์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันได้แก่ ภาคประชาสังคม สื่อ และภาคธุรกิจมีการรับรู้เข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย ประเทศสหภาพพม่า เนื่องจากแรงงานชาวพม่าจำนวนมากมาทำงานในประเทศไทยและประกอบกับมีนักธุรกิจชาวพม่าได้ทำธุรกิจกับค้าขายกับไทย ดังนั้นแรงงานและนักธุรกิจาชาวมาต่างมีทัศนะคติในแง่ดีต่อประเทศไทย โดยมองว่าประเทศไทยเป็นดินแดนแห่งโอกาสในการทำงาน ทำธุรกิจ นอกจากนี้สื่อของพม่าได้พยายามนำเสนอข่าวของประเทศไทยอย่างระมัดระวัง โดยจะพยายามหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวในประเด็นที่อ่อนไหวต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งเป็นลักษณะการดำเนินการทางการทูตของพม่าที่แยกเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับการเมืองภายในประเทศอย่างชัดเจน ประเทศลาว รัฐบาลได้ควบคุมสื่ออย่างเข้มข้น การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยเป็นไปในทางที่ดี ต่างกับสื่ออิสระเช่นสื่อทางอินเทอร์เน็ตที่ประชาชนลาวมาโพสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเทศไทยในทางลบเป็นส่วนมาก เนื่องจากในปี 2010 รัฐบาลลาวได้จัดงานการจัดงานเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ 450 ปี นครหลวงเวียงจัน และได้มีการสร้างอนุสาวรีย์เจ้าอะนุขึ้นจึงมีการวิพากษ์วิจารณ์ประเทศไทยอย่างรุนแรง ประเทศเวียดนาม จากการศึกษาพบว่าสื่อและประชาชนชาวเวียดนามมีทัศนะคติที่ดีต่อไทย แม้จะมีอคติอันเป็นผลจากบาดแผลในอดีตอยู่บ้างแต่ด้วยปัจจุบันที่ประชาชนชาวเวียดนามเข้าถึงข่าวสารได้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ชาวเวียดนามมีความรับรู้และเข้าใจประเทศไทยมากขึ้น โดยมองว่าไทยเป็นประเทศที่ใกล้ชิดกับเวียดนามรองจากประเทศลาวและเป็นประเทศที่น่าท่องเที่ยวและมีวัฒนธรรมที่สวยงาม ประเทศกัมพูชา จากการศึกษาพบว่านักธุรกิจ พ่อค้ารายย่อยชาวกัมพูชามีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย สินค้าไทยได้รับความนิยมอย่างมากในกัมพูชา พ่อค้าและนักธุรกิจชาวกัมพูชาต่างมีความคิดเห็นว่าอยากให้รัฐบาลทั้งสองประเทศปรับความเข้าใจกันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ

Abstract

Title: Perceptions and understanding of Neighboring Countries' Stakeholders toward Thailand

Keywords: Perceptions, Understanding, Knowledge, stakeholders, Thailand

This research studies and analyzes perceptions and understanding of the stakeholders in Union of Myanmar, Lao People's Democratic Republic, Socialist Republic of Vietnam and Kingdom of Cambodia toward Thailand. This research studies the stakeholders in three groups; media, business and social society. And use qualitative research method and survey research method, including in-depth interview, group interview, content analysis, questionnaire and observations in research process.

The results from analysis, the stakeholders such as media, business and social society have perceptions and understanding toward Thailand in positive. Union of Myanmar Owing to many Myanmar labors work in Thailand and abound of Myanmar investors do a business with Thailand so in their perceptions Thailand is the land of occasions to do the business. The media in Myanmar prudently presents the news about Thailand and avoid presenting the news that sensitive for Thai-Myanmar relation. Myanmar divides domestic and international politic clearly. That is the way of Myanmar doing the diplomacy. Lao People's Democratic Republic The government of Lao PDR., regulates the media intensely and the media in Lao PDR. presents the news about Thailand in positive. In the other hand, on freelance media such as internet, many Lao people express their negative opinion about Thailand. In 2010, Laos holds the celebration of the 450th anniversary of Vientiane proclamation as the national capital and builds statue of Chao Anou, that is the cause of hotly criticize Thailand. Socialist Republic of Vietnam Media and Vietnamese people have good attitude toward Thailand. Although Thailand and Vietnam have some bias which is the result from the scar in the history but now it's easy for Vietnamese to reach the news about Thailand, especially from internet. It make Vietnamese know and more understanding about Thailand. In the eyes of Vietnamese, Thailand is the second country which has close relation with Vietnam, have many interesting places for holiday and have beautiful culture. Kingdom of Cambodia Cambodian businessman and retail merchants have good perceptions toward Thailand. Thai products are more favored in Vietnam. Both of businessman and retail merchants would like to see Thailand and Vietnam reconcile each other for the economy of the two countries.